

23 Δεκεμβρίου, 1993

[ΠΟΓΙΑΤΖΙΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

RADE KONCAR ENGINEERING

Αιτήτρια,

v.

ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 551/91)

Προσφορές — Προκήρυξη — Πράξη κανονιστικού χαρακτήρα — Δεσμεύει τους διαγωνιζόμενους και τη Διοίκηση — Παράβαση ουσιώδους όρου της προκήρυξης, ισοδυναμεί με παράβαση Νόμου — Επιφέρει ακυρότητα.

5

Προσφορές — Κατακύρωση — Υποχρέωση επιλογής της προσφοράς που είναι η πιο συμφέρουσα για το δημόσιο — Η τιμή αποτελεί παράγοντα ουσιαστικής σημασίας, μόνο όπου οι άλλοι παράγοντες είναι ίσοι.

10

Προσφορές — Λήψη υπόψη δυσμενούς έκθεσης για την προσφορά υποψήφιας εταιρείας, για παλαιότερες τρεις συνεργασίες, καθώς και της πολιτικής αστάθειας στη χώρα της — Ήταν υποχρέωση της Αρχής να λάβει υπόψη, γιατί έχουν άμεση σχέση με τη δυνατότητα εκτέλεσης των υποχρεώσεων της εταιρείας, με βάση τους όρους της προσφοράς.

15

Η αιτήτρια προσέβαλε με την προσφυγή της, την απόφαση της καθ' ης η αίτηση να κατακυρώσει την επίδικη προσφορά στο ενδιαφερόμενο μέρος αντί στην ίδια, παρόλο που είχε την φθηνότερη προσφορά.

20

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

25

1. Η προκήρυξη προσφορών είναι πράξη κανονιστικού χαρακτήρα και δεσμεύει τόσο τους διαγωνιζόμενους όσο και τη Διοίκηση που την εξέδωσε. Παράβαση δε ουσιώδους όρου της προκήρυξης συνιστά παράβαση Νόμου και συνεπάγεται ακυρότητα.

2. Στην παρούσα υπόθεση, οι όροι της προκήρυξης της προσφοράς διέπονται από τη φιλοσοφία της επιλογής του χαμηλότερου προσφοροδότη κάτω, όμως, από ορισμένες προϋποθέσεις. Η επιδίωξη αυτή συνάδει, βέβαια με το δημόσιο συμφέρον στην εξυπηρέτηση του οποίου, μέσω της ορθής διαχείρισης των δημοσίων δαπανών το κοινό έχει ζωτικό ενδιαφέρον. Το Συμβούλιο Προσφορών έχει καθήκον να επιλέξει στην κάθε περίπτωση την προσφορά που είναι η πιο συμφέρουσα στο δημόσιο. Η τιμή αποτελεί μεν παράγοντα ουσιαστικής σημασίας, αλλά καθοριστική σημασία αποκτά μόνο στις περιπτώσεις, που όλοι οι άλλοι παράγοντες είναι ίσοι. 5 10
3. Πρέπει να επισημανθεί ότι η αιτήτρια δεν αμφισβητεί ότι λήφθηκαν υπόψη, κατά την αξιολόγηση και σύγκριση των προσφορών, τα κριτήρια των όρων 20 και 25 της προκήρυξης των προσφορών. Εκείνο που αμφισβητεί είναι το δικαίωμα της Αρχής να λάβει επιπρόσθετα υπόψη της είτε την έκθεση του Διευθυντή Μεταφοράς/Διανομής, είτε την επικρατούσα στη Γιουγκοσλαβία πολιτική αστάθεια. 15

Η επίδικη εισήγηση της αιτήτριας παραγνωρίζει το περιεχόμενο των όρων 25 και 26 της προκήρυξης προσφορών, οι οποίοι επιβάλλουν στην Αρχή το καθήκον, πριν κατακυρώσει την προσφορά στον προσφοροδότη με τη χαμηλότερη αποδεκτή προσφορά, να ικανοποιηθεί ότι ο προσφοροδότης αυτός έχει τα εχέγγυα της ικανοποιητικής εκτέλεσης του έργου που αποτελεί το αντικείμενο της προσφοράς. Με τους δυο αυτούς όρους καθορίζεται επίσης ότι η Αρχή, κατά τη λήψη της απόφασής της επί του προκειμένου, θα λαμβάνει υπόψη τις οικονομικές και τεχνικές δυνατότητες του προσφοροδότη, όπως και τις δυνατότητες παραγωγής των προσφερόμενων αγαθών, όπως αυτές προκύπτουν από τα έγγραφα και στοιχεία που θα υποβάλλει ο προσφοροδότης, λαμβανομένων, όμως, επίσης υπόψη και πληροφοριών, από άλλες πηγές, κατά την κρίση της Αρχής. Από το σύνολο των όρων της προκήρυξης της επίδικης προσφοράς, προκύπτει καθαρά ότι, πριν προβεί στην τελική επιλογή της χαμηλότερης προσφοράς, ανάμεσα στις προσφορές που κρίθηκαν ότι ανταποκρίνονται στους όρους της προκήρυξης της προσφοράς, η Αρχή οφείλει πρώτα να ικανοποιηθεί ότι ο χαμηλότερος αυτός προσφοροδότης, έχει τα εχέγγυα της ικανοποιητικής εκτέλεσης του έργου. Η ετυμηγορία της Αρχής πάνω στην προϋπόθεση αυτή, μπορεί να συναχθεί ή να επηρεαστεί και από στοιχεία ή πληροφορίες όπως είναι η επίδικη έκθεση στην παρούσα υπόθεση, ημερομηνίας 2/10/1987. Στην υπόθεση *Χαρίκλεια Χρίστου v. Δημοκρατίας*, έγινε δεκτό ότι η Διοίκηση μπορεί νόμιμα να λάβει υπόψη στοιχεία που αφορούσαν κακή εκτέλεση προηγούμενων συμβολαίων. 20 25 30 35 40

5 Τόσο το περιεχόμενο της έκθεσης, ημερομηνίας 2/10/1987, όσο και η πολιτική ασάθεια στη Γιουγκοσλαβία, έχουν άμεση σχέση με τη δυνατότητα της αιτήτριας να εκτελέσει κατά τρόπο ικανοποιητικό τις υποχρεώσεις της δυνάμει της προσφοράς. Ήταν και υποχρέωση της Αρχής να λάβει σοβαρά υπόψη της τις εμπειρίες της από τρεις άλλες συνεργασίες που είχε με την αιτήτρια στο πρόσφατο παρελθόν και να μη ριψοκινδυνεύσει περαιτέρω απώλεια ή ζημιά στο μέλλον. Κάτω από τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης και λαμβανομένης επίσης υπόψη της πολιτικής ασάθειας στη Γιουγκοσλαβία που μόνο περισσότερες δυσκολίες θα μπορούσε να προκαλέσει στην αιτήτρια από όσες τυχόν αντιμετώπιζε στο παρελθόν, η Αρχή δεν είχε υποχρέωση να προβεί σε οποιαδήποτε περαιτέρω έρευνα, σχετικά με το κατά πόσο οι διαπιστώσεις της έκθεσης του 1987 ίσχυαν και κατά το 1991.

15 Η Αρχή άσκησε ορθά τη διακριτική της ευχέρεια και ενήργησε σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης της επίδικης προσφοράς.

Η προσφυγή απορρίπτεται με £100 έξοδα.

20 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Μανουτράκο Λτδ v. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 2671,

25 *Silvestros and Kitromilides v. Republic (1983) 3 C.L.R. 1404,*

A. Trikomitis Limited v. Republic (1986) 3 C.L.R. 262,

Χρίστου v. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 2093.

30 **Προσφυγή.**

35 Προσφυγή εναντίον της απόφασης της καθ' ης η αίτηση Αρχής, με την οποία κατακυρώθηκε στο ενδιαφερόμενο μέρος η προσφορά Αρ. 204/90 με τίτλο "DHEKELIA B" "POWER STATION - PHASE 3, POWER TRANSFORMERS", αντί στην Αιτήτρια.

Α. Δράκος, για την Αιτήτρια.

40 *Γ. Κακογιάννης, για την Καθ' ης η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Η Αιτήτρια είναι εταιρεία εγγεγραμμένη στη Γιουγκοσλαβία. Με την προσφυγή της αυτή προσβάλλει την από-

φαση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (εφεξής η "Αρχή"), ημερομηνίας 19/2/1991, με την οποία κατακυρώθηκε στην Πορτογαλική εταιρεία EFACEC, αντί στην Αιτήτρια, η προσφορά Αρ. 204/90 με τίτλο "DHEKELIA "B" POWER STATION-PHASE 3, POWER TRANSFORMERS" (στο εξής η "Προσφορά"). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στην Αιτήτρια με επιστολή της Αρχής με ημερομηνία 30/3/1991. 5

Στο δικόγραφο της προσφυγής της, η Αιτήτρια ισχυρίζεται ότι, εφόσο ήταν η χαμηλότερη προσφοροδότης, η επίδικη απόφαση της Αρχής να κατακυρώσει την προσφορά σε άλλο προσφοροδότη αντιβαίνει προς ρητούς όρους των εγγράφων της προσφοράς, είναι προϊόν πλάνης περί τα πράγματα και ανεπαρκούς έρευνας και, τέλος, συνιστά δυσμενή μεταχείριση της Αιτήτριας της οποίας παραβιάζει τα δικαιώματα που καθορίστηκαν με τους όρους κάτω από τους οποίους διαγωνίστηκε με τους άλλους προσφοροδότες. 10 15

Τα γεγονότα είναι σε συντομία τα εξής:

Στις 24/6/1990, η Αρχή, με δημοσιεύσεις στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας και στον τύπο, ζήτησε προσφορές για το σχεδιασμό, κατασκευή, προμήθεια και εγκατάσταση μετασχηματιστών και άλλων υλικών που περιγράφονται στην προσφορά. Υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα επτά συνολικά προσφορές, περιλαμβανομένων εκείνων της Αιτήτριας και της EFACEC. 20 25

Η τεχνική αξιολόγηση των προσφορών που υποβλήθηκαν έγινε από τους Άγγλους Συμβούλους Μηχανικούς της Αρχής, των οποίων η Έκθεση υποβλήθηκε εντός του Ιανουαρίου 1991 στην ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία είχε συσταθεί από την Αρχή για να αξιολογήσει τις προσφορές. Το πόρισμα της τεχνικής αξιολόγησης από τους εν λόγω Συμβούλους της Αρχής ήταν ότι οι προσφορές τόσο της Αιτήτριας όσο και της EFACEC ήταν, από τεχνικής και εμπορικής άποψης, πλήρως αποδεκτές και ότι και οι δυο κατασκευαστές είχαν την πείρα και τη δυνατότητα να κατασκευάσουν τους μετασχηματιστές και τα υλικά της προσφοράς. Επειδή όμως, με τις ισχύουσες νομισματικές ισοτιμίες κατά την εποχή εκείνη, η φθηνότερη προσφορά ήταν εκείνη της EFACEC με δεύτερη εκείνη της Αιτήτριας, οι Σύμβουλοι Μηχανικοί προχώρησαν στη διαπίστωση ότι δεν υπάρχουν τεχνικά ή εμπορικά πλεονεκτήματα στην προσφορά της Αιτήτριας, που να αντισταθμίζουν το οικονομικό πλεονέκτημα της προσφοράς της EFACEC. 30 35 40

Η ειδική επιτροπή Αξιολόγησης ετοίμασε την έκθεση της στις

31/1/1991. Υιοθέτησε ουσιαστικά το περιεχόμενο της Έκθεσης των Άγγλων Συμβούλων. Διεπίστωσε περαιτέρω ότι, ενώ με βάση τις νομισματικές ισοτιμίες που ίσχυαν στις 14/9/1990, τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών, η μεν προσφορά της EFACEC ήταν για ποσό £1.345.337, η δε προσφορά της Αιτήτριας ήταν για ποσό £1.370.258, στις 31/1/1991, λόγω της επελθούσας στο μεταξύ μεταβολής στις ισοτιμίες αυτές, η προσφορά της Αιτήτριας κατέστη η φθηνότερη, με ποσό £1.350.422, με δεύτερη την προσφορά της EFACEC, με ποσό £1.360.788. Η Επιτροπή Αξιολόγησης έχοντας, εντούτοις, υπόψη την έκθεση που είχε ετοιμάσει στις 2/10/1987 ο Διευθυντής Μεταφοράς/Διανομής της Αρχής αναφορικά με τρεις προσφορές που η Αρχή είχε κατακυρώσει στην Αιτήτρια το 1986/1987, στην οποία αναφέρονται σοβαρά προβλήματα στην επικοινωνία, καθυστερήσεις και μη ικανοποιητική εκτέλεση των συμβολαίων από την Αιτήτρια και εκφράζεται διστακτικότητα στην ανάθεση άλλων έργων σ'αυτήν, αρνήθηκε να συστήσει την κατακύρωση της προσφοράς στην Αιτήτρια και επέλεξε να συστήσει την έναρξη διαπραγματεύσεων για την ανάθεση του έργου στην EFACEC η οποία είχε υποβάλει τη δεύτερη οικονομικά συμφέρουσα προσφορά.

Οι πιο πάνω εκθέσεις των Άγγλων Συμβούλων και της Επιτροπής Αξιολόγησης υποβλήθηκαν στη συνέχεια στην Επιτροπή Προσφορών της Αρχής η οποία, αφού τις εξέτασε, αποφάσισε στις 2/2/1991 να εισηγηθεί στην Αρχή την έναρξη διαπραγματεύσεων με την EFACEC και όχι με την Αιτήτρια. Στη σχετική επιστολή της προς την Αρχή, με ταυτόσημη ημερομηνία, η Επιτροπή Προσφορών αναφέρει και τα εξής:

"The members of the Tender Committee Messrs. Flouros and Stylianos would like to point out also that in view of the uncertainty prevailing nowadays in Yugoslavia, since the country is moving from a state controlled economy to free market economy, it is not advisable for the Authority to place an order with Rade Koncar, which undergoes a transitional stage and thus relying on a Yugoslavian company whose very existence in the future is unknown. Furthermore, they feel that the Authority should take into account the importance of this contract and its effect on the overall project of the Dhekalia Extension and the bearing it will have on the commissioning of the plant, should anything go wrong with this particular contract. These two members of the Tender Committee feel that the Authority must not take any risk which could jeopardise the programmed completion of the project.

Furthermore, any delays arising from this contract could have serious financial repercussions on the other contracts."

Όπως προκύπτει από το πρακτικό της συνεδρίας της Αρχής με ημερομηνία 19/2/1991, ο κ.Χρ. Στυλιανού, Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών της Αρχής, ο οποίος ήταν ανάμεσα στους παρακαθήμενους κατά την εν λόγω συνεδρία, δήλωσε ότι διαφοροποιεί τη θέση του όπως την είχε εκθέσει ως μέλος της Επιτροπής Προσφορών στις 2/2/1991, η οποία περιέχεται στο πιο πάνω απόσπασμα από την επιστολή της εν λόγω Επιτροπής προς την Αρχή και συστήνει να κληθεί η Αιτήτρια, ως η χαμηλότερη προσφοροδότης, σε διευκρινίσεις για τη σύναψη συμφωνίας για την εκτέλεση του επίδικου έργου. Στη διάρκεια της ίδιας συνεδρίας της, η Αρχή προέβη στη μελέτη των αντίστοιχων εκθέσεων των Συμβούλων Μηχανικών και της Επιτροπής Αξιολόγησης των Προσφορών καθώς και της σύστασης της Επιτροπής Προσφορών. Στη συνέχεια, πληροφορήθηκε ότι, με βάση τις τιμές συναλλάγματος της ημέρας εκείνης, φθηνότερη προσφορά εξακολουθούσε να είναι εκείνη της Αιτήτριας, με δεύτερη εκείνη της EFACEC. Ακολούθησε συζήτηση και ψηφοφορία με αποτέλεσμα να ληφθεί, κατά πλειοψηφία, η επίδικη απόφαση υπέρ της EFACEC.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, δε διέλαθε της προσοχής της Αρχής το αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι, κατά το χρόνο που λήφθηκε η επίδικη απόφαση, η προσφορά της Αιτήτριας ήταν η χαμηλότερη. Θα πρέπει επίσης να λεχθεί ότι ο βασικότερος λόγος για τον οποίο τελικά δεν προτιμήθηκε η Αιτήτρια και η προσφορά κατακυρώθηκε στην EFACEC έναντι ελαφρώς μεγαλύτερου ποσού, είναι το περιεχόμενο της δυσμενούς για την Αιτήτρια έκθεσης αναφορικά με την εκτέλεση τριών άλλων προσφορών που είχαν κατακυρωθεί στην Αιτήτρια τρία περίπου χρόνια προηγουμένως, η οποία είχε συνταχθεί από το Διευθυντή Μεταφοράς/Διανομής της Αρχής τον Οκτώβριο 1987 και ήταν ενώπιον της Αρχής κατά τον ουσιαστικό χρόνο. Η Αρχή φαίνεται να είχε επίσης λάβει υπόψη της τους φόβους για την ύπαρξη και την απρόσκοπτη λειτουργία της Αιτήτριας λόγω των γνωστών γεγονότων στην περιοχή της πρώην Γιουγκοσλαβίας, οι οποίοι είχαν εκφραστεί στο απόσπασμα που έχω παραθέσει από τη γραπτή σύσταση της Επιτροπής Προσφορών, ημερομηνίας 2/2/1991.

Οι νομικοί ισχυρισμοί της Αιτήτριας εναντίον της νομιμότητας της επίδικης απόφασης έχουν ως αφετηρία τα πιο πάνω αναντίλεκτα γεγονότα, έχουν δε συμπληχθεί από το δικηγόρο της στην ακόλουθη εισήγηση ή συλλογισμό:

5 Ο όρος 20*, παράγραφος 2, της Προκήρυξης της Προσφοράς
παραθέτει εξαντλητικά τα στοιχεία που μπορούσαν να ληφθούν
υπόψη από την Αρχή κατά την αξιολόγηση των προσφορών. Με
βάση τα στοιχεία αυτά οι Σύμβουλοι Μηχανικοί της Αρχής απο-
φάνθησαν ότι η Αιτήτρια είχε την πείρα και τις διευκολύνσεις για
να κατασκευάσει τους επίδικους μετασχηματιστές και ότι δεν
υπήρχαν διαφορές, από τεχνικής ή εμπορικής άποψης, μεταξύ της
προσφοράς της Αιτήτριας και αυτής της EFACEC. Εν όψει των
10 πιο πάνω, η μη κατακύρωση της προσφοράς στο χαμηλότερο προ-
σφοροδότη, την Αιτήτρια, έγινε κατά παράβαση ρητού όρου της
προκήρυξης της προσφοράς, η οποία συνιστά παράβαση νόμου.
Παράνομα και κατά παράβαση του όρου 25**, παράγραφος 2 της

* 20.0. EVALUATION AND COMPARISON OF TENDERS

15 20.1. The Authority will evaluate and compare the Tenders previously
determined to be substantially responsive. The Tender will be adjudicated and
awarded as a whole.

20 20.2. The Authority's evaluation of a Tender will take into account, in addition
to the Tender price, the following factors:

- (a) Delivery schedule.
- (b) Terms of payment.
- (c) Inspection expenses.
- (d) Local involvement.
- (e) Compatibility with existing equipment (including additional spare parts and
25 additional training in operation and maintenance).
- (f) Client's engineering costs.
- (g) Reporting and expediting proposals.
- (h) Plant performance (Cost of transformer losses).
- (i) Quality of equipment including proven equipment in service.
- (j) Adherence to specification.
- (k) Civil engineering requirements.
- 30 (l) Electrical engineering requirements.
- (m) Alternative proposals.
- (n) Costs, if any, for providing the required Performance Bond.

** 25.0. POST QUALIFICATIONS

35 25.1. In the absence of prequalification, the Authority will determine to its
satisfaction whether the Tenderer selected as having submitted the lowest
evaluated responsive Tender is qualified to satisfactorily perform the Contract.

40 25.2. The determination will take into account the Tenderer's financial, technical
and production capabilities. It will be based upon an examination of the
documentary evidence of the Tenderer's qualifications submitted by the Tenderer,
pursuant to clause 9.0, as well as such other information as the Authority deems
necessary and appropriate.

25.3. An affirmative determination will be prerequisite for award of the Contract
to the Tenderer. A negative determination will result in rejection of the Tenderer's
Tender in which event, the Authority will proceed to the next lowest evaluated
Tender to make a similar determination of that Tenderer's capabilities to perform
satisfactorily.

προκύρηξης των προσφορών, η Αρχή έλαβε υπόψη της τη δυσμενή για την Αιτήτρια έκθεση του Διευθυντή Μεταφοράς/Διανομής της Αρχής, ιδιαίτερα εν όψει της παράθεσης, κατά τρόπο εξαντλητικό, στον όρο 25.2 (ανωτέρω), των κριτηρίων που πρέπει να ληθούν υπόψη για να καθοριστεί κατά πόσο ο χαμηλότερος προσφοροδότης έχει τα εχέγγυα ικανοποιητικής εκτέλεσης του έργου ή όχι. Για τον ίδιο λόγο δεν μπορούσε νόμιμα να ληφθεί υπόψη ότι η Αιτήτρια ήταν Γιουγκοσλαβική Εταιρεία και ότι οι συνθήκες που επικρατούσαν στη Γιουγκοσλαβία δυνατό να επηρεάζαν την ύπαρξη ή την ικανότητά της να ανταποκριθεί έγκαιρα και ικανοποιητικά στις υποχρεώσεις της. Πρόσθετα και/ή διαζευκτικά προς τα πιο πάνω, η Αρχή έπρεπε, τουλάχιστον, να είχε διεξάγει έρευνα ως προς το κατά πόσο οι επιφυλάξεις που εκφράστηκαν στην έκθεση του 1987 ίσχυαν το 1991 που λήφθηκε η επίδικη απόφαση.

5

10

15

Έχω εξετάσει την ως άνω εισήγηση της Αιτήτριας, υπό το φως του συνόλου των όρων προκήρυξης της επίδικης προσφοράς και της νομολογίας μας και κατέληξα στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να διαφωνήσω με αυτή.

20

Η προκήρυξη προσφορών είναι πράξη κανονιστικού χαρακτήρα και δεσμεύει τόσο τους διαγωνιζόμενους όσο και τη Διοίκηση που την εξέδωσε. Παράβαση δε ουσιώδους όρου της προκήρυξης συνιστά παράβαση νόμου και συνεπάγεται ακυρότητα: Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σ.431, και *Μανουτράκο Από ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 2671.

25

Στην παρούσα υπόθεση οι όροι της προκήρυξης της προσφοράς διέπονται από τη φιλοσοφία της επιλογής του χαμηλότερου προσφοροδότη κάτω, όμως, από ορισμένες προϋποθέσεις. Η επιδίωξη αυτή συνάδει, βέβαια με το δημόσιο συμφέρον στην εξυπηρέτηση του οποίου, μέσω της ορθής διαχείρισης των δημόσιων δαπανών, το κοινό έχει ζωτικό ενδιαφέρον. (*Silvestros and Kitromelides v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1404). Στην υπόθεση *A. Trikomitis Limited v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 262, λέχθηκε ότι το Συμβούλιο Προσφορών έχει καθήκον να επιλέξει στην κάθε περίπτωση την προσφορά που είναι η πιο συμφέρουσα στο δημόσιο. Τονίστηκε, εντούτοις, ότι η τιμή αποτελεί μέν παράγοντα ουσιαστικής σημασίας, αλλά καθοριστική σημασία αποκτά μόνο στις περιπτώσεις που όλοι οι άλλοι παράγοντες είναι ίσοι.

30

35

40

Επανερχόμενος στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, πρέπει να επισημάνω ότι η Αιτήτρια δεν αμφισβητεί ότι λήφθηκαν υπόψη, κατά την αξιολόγηση και σύγκριση των προσφορών, τα κρι-

5 τήρια των όρων 20 και 25 της προκήρυξης των προσφορών, το κείμενο των οποίων έχω ήδη παραθέσει αυτούσιο. Εκείνο που αμφισβητεί είναι το δικαίωμα της Αρχής να λάβει επιπρόσθετα υπόψη της είτε την έκθεση του Διευθυντή Μεταφοράς/Διανομής, είτε την επικρατούσα στη Γιουγκοσλαβία πολιτική αστάθεια.

10 Έχω τη γνώμη ότι η επίδικη εισήγηση της Αιτήτριας παραγνωρίζει το περιεχόμενο των όρων 25 και 26* της προκήρυξης προσφορών οι οποίοι επιβάλλουν στην Αρχή το καθήκον, πριν κατακυρώσει την προσφορά στον προσφοροδότη με τη χαμηλότερη αποδεκτή προσφορά, να ικανοποιηθεί ότι ο προσφοροδότης αυτός έχει τα εχέγγυα της ικανοποιητικής εκτέλεσης του έργου που αποτελεί το αντικείμενο της προσφοράς. Με τους δυο αυτούς όρους καθορίζεται επίσης ότι η Αρχή, κατά τη λήψη της απόφασής της επί 15 του προκειμένου, θα λαμβάνει υπόψη τις οικονομικές και τεχνικές δυνατότητες του προσφοροδότη, όπως και τις δυνατότητες παραγωγής των προσφερόμενων αγαθών, όπως αυτές προκύπτουν από τα έγγραφα και στοιχεία που θα υποβάλει ο προσφοροδότης, λαμβανομένων, όμως, επίσης υπόψη και πληροφοριών, από άλλες πηγές, κατά την κρίση της Αρχής. Από το σύνολο των όρων της προκήρυξης της επίδικης προσφοράς προκύπτει καθαρά ότι, πριν προβεί στην τελική επιλογή της χαμηλότερης προσφοράς, ανάμεσα στις 20 προσφορές που κρίθηκαν ότι ανταποκρίνονται στους όρους της προκήρυξης της προσφοράς, η Αρχή οφείλει πρώτα να ικανοποιηθεί ότι ο χαμηλότερος αυτός προσφοροδότης έχει τα εχέγγυα της ικανοποιητικής εκτέλεσης του έργου. Η ετυμολογία της Αρχής πάνω στην προϋπόθεση αυτή, μπορεί να συναχθεί ή να επηρεαστεί και από στοιχεία ή πληροφορίες όπως είναι η επίδικη έκθεση στην παρούσα υπόθεση, ημερομηνίας 2/10/1987. Στην υπόθεση *Χαρίκλεια Χρίστου v. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 2093, έγινε δεκτό ότι η Διοίκηση μπορεί νόμιμα να λάβει υπόψη στοιχεία που αφορούσαν κακή εκτέλεση προηγούμενων συμβολαίων.

35 Τόσο το περιεχόμενο της έκθεσης, ημερομηνίας 2/10/1987, όσο και η πολιτική αστάθεια στη Γιουγκοσλαβία, έχουν άμεση σχέση με τη δυνατότητα της Αιτήτριας να εκτελέσει κατά τρόπο ικανοποιητικό τις υποχρεώσεις της δυνάμει της προσφοράς. Θα προχωρούσα

40 * 26.0. AWARD CRITERIA

26.1. Subject to clause 25.0 the Authority will award the Contract to the successful Tenderer whose Tender has been determined to be substantially responsive and has been determined as the lowest evaluated Tender provided further that the Tenderer is determined to be qualified to satisfactorily perform the Contract.

να πω ότι ήταν και υποχρέωση της Αρχής να λάβει σοβαρά υπόψη της τις εμπειρίες της από τρεις άλλες συνεργασίες που είχε με την Αιτήτρια στο πρόσφατο παρελθόν και να μη ριψοκινδυνεύσει περαιτέρω απώλεια ή ζημιά στο μέλλο. Κάτω από τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης και λαμβανομένης επίσης υπόψη της πολιτικής αστάθειας στη Γιουγκοσλαβία που μόνο περισσότερες δυσκολίες θα μπορούσε να προκαλέσει στην Αιτήτρια από όσες τυχόν αντιμετώπιζε στο παρελθόν, δε νομίζω ότι η Αρχή είχε υποχρέωση να προβεί σε οποιαδήποτε περαιτέρω έρευνα σχετικά με το κατά πόσο οι διαπιστώσεις της έκθεσης του 1987 ίσχυαν και κατά το 1991.

Η Αρχή άσκησε ορθά τη διακριτική της ευχέρεια και ενήργησε σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης της επίδικης προσφοράς.

Η προσφυγή απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη πράξη επικυρώνεται. Η Αιτήτρια να πληρώσει £100 έναντι των εξόδων της Αρχής.

*Η προσφυγή απορρίπτεται με
£100,- έξοδα.*